
Antopäivä: 21.5.2024	Voimaantulopäivä: 3.6.2024	Voimassa: toistaiseksi
-------------------------	-------------------------------	---------------------------

Säädösperusta:
Ilmailulaki (864/2014) 47, 83 ja 90 §

Määräyksen vastaisen toiminnan seuraamuksista säädetään:
Ilmailulaki 175 § ja 14 luku

Muutostiedot:
Tällä määräyksellä kumotaan Ilmailulaitoksen Lentoturvallisuushallinnon 12.6.2002 antama määräys GEN M1-3, Maahuolinta lentoasemilla.

MAAHUOLINTA LENTOASEMILLA

1	SOVELTAMISALA	2
2	MÄÄRITELMÄT	2
3	MAAHUOLINTAPALVELUN TARJOAJAN ILMOITUKSET	3
4	VASTUULLINEN JOHTAJA	3
5	TURVALLISUUSJOHTAMINEN	3
6	TOIMINTAKÄSIKIRJA	4
7	MAAHUOLINNAN JÄRJESTÄMINEN	4
8	OPERATIIVISET MÄÄRÄYKSET	5
9	MERKINANTAJAN HYVÄKSYNTÄ	6
10	ILMOITTAMINEN LENTOTURVALLISUUTTA VAARANTAVISTA TAPAHTUMISTA JA VAURIOISTA	6
11	VAATIMUSTEN VASTAINEN TOIMINTA	6
12	POIKKEUKSET	7
13	SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET	7

1 SOVELTAMISALA

1.1 Tätä määräystä sovelletaan organisaatioihin, jotka tarjoavat Suomessa maahuolintapalvelua kaupalliselle ilmakuljetukselle sellaisilla lentoasemilla, joihin sovelletaan EASA-asetusta¹. Määräys koskee myös ilma-aluksen käyttäjän itse suorittamaa omahuolintaa sekä lentoaseman pitäjää, jos se tarjoaa maahuolintapalveluita. Lisäksi määräyksessä asetetaan velvoitteita lentoaseman pitäjälle ja ilma-aluksen käyttäjälle maahuolintapalvelujen tarjoamisen yhteydessä.

1.2 Tässä määräyksessä asetetut maahuolintapalvelun tarjoajaa ja lentoaseman pitäjää koskevat vaatimukset ovat maahuolintatoiminnan vähimmäisvaatimukset. Ilma-aluksen käyttäjällä on toimintansa turvallisuudesta lentotoimintavaatimusten mukainen kokonaisvastuu.

1.3 Tämä määräys koskee maahuolinnan turvallisuutta. Maahuolinnan markkinoille pääsystä Euroopan unionin lentoasemilla säädetään maahuolintadirektiivissä² sekä ilmailulain 8 luvussa.

2 MÄÄRITELMÄT

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

ilma-aluksen käyttäjällä oikeushenkilöä tai luonnollista henkilöä, jolla on lentotoiminnallinen vastuu ilmakuljetuksesta;

lentoaseman pitäjällä yhteisöä, jolle on annettu tehtäväksi huolehtia muun toimintansa ohella tai yksinomaisesti lentoaseman infrastruktuurien hallinnasta sekä eri tahojen toiminnan yhteensovittamisesta ja valvonnasta kyseisellä lentoasemalla tai lentoasemajärjestelmässä;

maahuolintapalveluilla lentoasemalla ilma-aluksen käyttäjälle toimitettuja palveluja sellaisina kuin ne on määritelty EASA-asetuksen 3 artiklan 23 kohdassa, lukuun ottamatta lennonselvitystä, öljyn toimitusta ja ilma-aluksen huoltotoimenpiteitä;

maahuolintapalvelun tarjoajalla oikeushenkilöä tai luonnollista henkilöä, joka toimittaa ilma-aluksen käyttäjälle yhden tai useamman maahuolintapalvelun;

omahuolinnalla tilannetta, jossa lentoteitse matkustajia, rahtia tai postia kuljettava huolehtii yhden tai useamman maahuolintapalvelun suorittamisesta itse tekemättä sopimusta kolmannen osapuolen kanssa näiden palvelujen toimittamisesta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta (EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1–122)

² Neuvoston direktiivi 96/67/EY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1996, pääsystä maahuolinnan markkinoille yhteisön lentoasemilla (EYVL L 272, 25.10.1996, s. 36–45)

3 MAHUOLINTAPALVELUN TARJOAJAN ILMOITUKSET

3.1 Maahuolintapalvelujen tarjoaminen edellyttää Liikenne- ja viestintävirastolle tehtävää ilmoitusta siten kuin EASA-asetuksen 37 artiklan 2 kohdassa säädetään.

3.2 Maahuolintapalvelun tarjoajan vastuullisen johtajan on tehtävä ilmoitus toiminnan aloittamisesta Liikenne- ja viestintäviraston lomakkeella.

3.3 Ilmoitus on tehtävä vähintään 30 päivää ennen toiminnan aiottua aloituspäivää. Toiminnan aloittamisen edellytyksenä on, että maahuolintapalvelun tarjoaja on saanut Liikenne- ja viestintävirastolta vahvistuksen ilmoituksen vastaanottamisesta.

3.4 Ilmoituksesta on käytävä ilmi jokainen lentoasema, jolla maahuolintapalvelun tarjoaja aikoo harjoittaa toimintaa, ja mitä palveluita näillä lentoasemilla tarjotaan.

3.5 Organisaation toiminnassa myöhemmin tapahtuvista merkittävistä muutoksista, kuten vastuuhenkilöiden vaihdoksista, ilmoituksessa mainittujen palvelujen muutoksista tai toiminnan laajentamisesta uusille lentoasemille, on ilmoitettava Liikenne- ja viestintäviraston lomakkeella viimeistään kolmen arkipäivän kuluessa muutoksesta. Myös toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava viipymättä Liikenne- ja viestintävirastolle.

3.6 Ilmoitus on annettava uudestaan, mikäli organisaatio ei ole tarjonnut maahuolintapalvelua viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana. Jos organisaatio ei ole tarjonnut maahuolintapalvelua viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana eikä anna uutta ilmoitusta toiminnan aloittamisesta, sen oikeus tarjota maahuolintapalvelua katsotaan päättyneeksi.

4 VASTUULLINEN JOHTAJA

Maahuolintapalvelun tarjoajan on nimettävä vastuullinen johtaja, joka on viime kädessä vastuussa turvallisuudesta. Hän vastaa siitä, että kaikki toiminnot voidaan rahoittaa ja toteuttaa sovellettavien vaatimusten mukaisesti ja että organisaatiossa on asianmukainen rakenne ja pätevä henkilöstö. Vastuullinen johtaja vastaa myös toimivan johtamisjärjestelmän luomisesta ja ylläpidosta. Viime kädessä hän on vastuussa toiminnan turvallisuudesta ja vaatimustenmukaisuudesta suhteessa toimivaltaiseen viranomaiseen.

5 TURVALLISUUSJOHTAMINEN

5.1 Turvallisuusriskien hallitsemiseksi maahuolintapalvelun tarjoajan on osana johtamisjärjestelmäänsä kehitettävä ja ylläpidettävä turvallisuudenhallintajärjestelmä. Järjestelmän on sisällettävä myös turvallisuuskulttuurin, turvallisuusviestinnän ja -raportoinnin menettelyt sekä operatiiviset toimintamenetelmät ja koulutus. Maahuolintapalvelun tarjoajalla on oltava toimivat menettelyt myös muutoksenhallintaan.

5.2 Maahuolintapalvelun tarjoajalla on oltava organisaatiossa nimettynä henkilöt, jotka vastaavat turvallisuusjohtamisesta, vaatimustenmukaisuudesta, koulutuksesta ja operatiivisista toiminnoista. Pienissä organisaatioissa yksi henkilö voi hoitaa useampaa tehtävää, kuitenkin niin, että vastuullinen johtaja ja turvallisuusjohtaja ovat eri henkilöt.

5.3 Maahuolintapalvelun tarjoajan on varmistettava, että sen henkilöstö on tietoinen vastuistaan ja ymmärtää roolinsa ja sen, miten heidän tehtävänsä liittyvät lentoliikenteen turvallisuuteen.

6 TOIMINTAKÄSIKIRJA

6.1 Maahuolintapalvelun tarjoajan toimintakäsikirjasta säädetään EASA-asetuksen liitteen VII kohdassa 4.2.1. Mikäli maahuolintaa tarjoavalla organisaatiolla on jo lentotoiminta-asetuksen³ mukainen toimintakäsikirja tai lentopaikka-asetuksen⁴ mukainen lentopaikan toimintakäsikirja osana hallintojärjestelmäänsä, sen tarvitsee vain lisätä käsikirjaansa maahuolintaan liittyvät osat.

6.2 Ajantasainen maahuolintapalvelun tarjoajan toimintakäsikirja on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle.

7 MAAHUOLINNAN JÄRJESTÄMINEN

7.1 Yleistä

Maahuolintapalvelun tarjoamisesta on tehtävä sopimus lentoaseman pitäjän ja maahuolintapalvelun tarjoajan kesken ennen toiminnan käynnistämistä, jos on kyse ilma-aluksille asematasolla tarjottavista palveluista. Sopimukseen on kirjattava mahdolliset lentoasemakohtaiset erityisehdot.

Sopimuksesta on käytävä ilmi maahuolintapalvelun tarjoajan voimassa oleva organisaatio, vastuuhenkilöt ja heidän tehtävänsä lentoasemakohtaisesti.

Myös ilma-aluksen käyttäjän harjoittaessa omahuolintaa on toiminnan järjestelyistä tehtävä sopimus lentoaseman pitäjän kanssa.

Maahuolintapalvelun tarjoajalla on oltava riittävät taloudelliset edellytykset aiotun toiminnan harjoittamiseen ottaen huomioon toiminnan luonne ja laajuus.

Mikäli maahuolintapalvelun tarjoaja tarjoaa palveluitaan ulkomaiselle ilma-aluksen käyttäjälle, on sen palveluksessa oltava henkilökuntaa, jolla on kyseisen palvelun edellyttämä riittävä kielitaito.

7.2 Lentoaseman pitäjän velvoitteet

Lentoaseman pitäjän on tarvittaessa annettava maaliikenteeseen sekä yleisen järjestyksen turvaamiseen liittyviä ohjeita toiminnasta alueellaan ottaen huomioon myös asiaa koskevat EU-säädökset, ilmailumääräykset ja muut säännökset.

Lentoaseman pitäjän tehtävänä on hyväksyä maahuolinnan alueelliset yleisjärjestykset, valita ja nimetä tarvittaessa kyseisellä lentoasemalla toimivat maahuolintapalvelun tarjoajat maahuolintadirektiivin 11 artiklan mukaisesti, tehdä näiden kanssa kirjalliset sopimukset sekä huolehtia yleisen järjestyksen pidosta. Ilma-aluksen

³ Komission asetus (EU) N:o 965/2012, annettu 5 päivänä lokakuuta 2012, lentotoimintaan liittyvistä teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti (EUVL L 296, 25.10.2012, s. 1–148)

⁴ Komission asetus (EU) N:o 139/2014, annettu 12 päivänä helmikuuta 2014, lentopaikkoihin liittyvistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti (EUVL L 44, 14.2.2014, s. 1–34)

käyttäjällä on oikeus valita lentoasemalla toimivista maahuolintapalvelun tarjoajista omat yhteistyökumppaninsa.

Mikäli lentoaseman pitäjä on itse maahuolintapalvelun tarjoaja, on myös lentoaseman pitäjän noudatettava maahuolintaa koskevia vaatimuksia ja ohjeita sekä osoitettava toimintaan riittävä organisaatio, vastuuhenkilöt ja työvoima.

7.3 Ilma-aluksen käyttäjän velvoitteet

Koska ilma-aluksen käyttäjän on pidettävä huolta ilma-alustensa lentokelpoisuudesta, käyttäjän on valvottava lentoturvallisuusnäkökohtien noudattamista myös käyttämiinsä ilma-aluksiin kohdistuvien maahuolintapalvelujen osalta. Tämä tarkoittaa sitä, että käyttäjä varmistuu siitä, että maahuolintapalvelun tarjoajalla on käytössään asianmukaiset ohjeet, välineet ja muu tarpeisto kyseisiä toimintoja varten ja että maahuolintapalvelun tarjoajan henkilöstölle on annettu tarvittava koulutus ilma-aluksen käyttäjän toiminnan ja kaluston osalta.

7.4 Maahuolintapalvelun tarjoajan velvoitteet

Maahuolintapalvelun tarjoajan on noudatettava ilma-aluksen käyttäjän ja lentoaseman pitäjän antamia maahuolintaa koskevia erityisehtoja ja ohjeita, siten kuin EASA-asetuksessa sekä komission lentotoiminta-asetuksessa ja lentopaikka-asetuksessa säädetään.

8 OPERATIIVISET MÄÄRÄYKSET

8.1 Maahuolintapalvelun tarjoajan on noudatettava ilma-aluksen käyttäjän maapalveluihin liittyviä toimintamenetelmiä ja ohjeita sekä lentoaseman pitäjän toimintaohjeita siten kuin EASA-asetuksen liitteen VII kohdassa 4.1 säädetään. Jos tällaisia ohjeita ei ole, on toimittava maahuolintapalvelun tarjoajan omien toimintaohjeiden mukaisesti. Toimintaohjeiden on ensisijaisesti perustuttava alan hyväksytyihin standardeihin ja parhaisiin käytäntöihin. Mikäli maahuolintapalvelun tarjoajan ohjeistus poikkeaa alan standardeista tai parhaista käytännöistä, eroavaisuudet on kirjattava toimintakäsikirjaan ja ne on koordinoitava ilma-aluksen käyttäjän kanssa.

8.2 Jäänpoisto ja -esto

Jäänpoistossa ja -estossa on noudatettava standardin SAE AS6285, *Aircraft Ground Deicing/Anti-Icing Processes*, mukaisia vaatimuksia.

8.3 Polttoainehuolinta

Maahuolintapalvelun tarjoajan on täytettävä ilma-alusten tankkauksessa vähintään JIG:n (*Joint Inspection Group*) standardien ja ohjeiden mukaiset vaatimukset.

8.4 Maakaluston käyttö ja huolto

Maahuolintapalvelun tarjoajalla on oltava ohjeistus ja menettelyt maakaluston turvalliseen käyttöön osana johtamisjärjestelmäänsä.

Maakaluston käyttöön vaadittavista ajoneuvojen kuljettajaluvista säädetään lentopaikka-asetuksen liitteen III kohdassa ADR.OPS.B.024.

Maakaluston korjaus ja huolto on sallittu ainoastaan asianmukaisesti koulutetulle henkilöstölle. Mikäli korjaus ja huolto on ulkoistettu, on maahuolintapalvelun tarjoajan varmistettava, että korjaus ja huolto tehdään laitevalmistajan ohjeiden ja

standardien mukaisesti, ja että maahuolintapalvelun tarjoaja saa tiedot tehdyistä toimenpiteistä huoltohistorian ylläpitoa varten.

Maahuolintapalvelun tarjoajan on laadittava ja noudatettava toimintakäsikirjaan sisältyvää maakaluston huolto-ohjelmaa.

9 MERKINANTAJAN HYVÄKSYNTÄ

9.1 Opastusmerkkejä ilma-alukselle saa antaa vain henkilö, joka on saanut asianmukaisen koulutuksen, täyttää vaatimukset ja jolla on ilmailulain 47 §:ssä tarkoitettu merkinantajan hyväksyntä.

9.2 Merkinantajan hyväksynnän myöntämisen edellytyksenä on vähintään 18 vuoden ikä. Lisäksi hakijan on oltava terveydentilaltaan tehtävään soveltuva.

9.3 Merkinantajan hyväksyntä voidaan myöntää henkilölle, joka on saanut lentoaseman pitäjän laatiman koulutusohjelman mukaisen koulutuksen ilma-alusten opastuspalvelusta. Koulutusta koskevista vaatimuksista säädetään lentopaikka-asetuksen liitteen III kohdassa ADR.OR.D.017 ja liitteen IV kohdassa ADR.OPS.D.080.

9.4 Ellei ilmailulaista muuta johdu, merkinantajan koulutuksen antanut organisaatio hakee merkinantajille hyväksyntää Liikenne- ja viestintävirastolta toimittamalla virastolle luettelon tehtävään vaadittavan koulutuksen saaneista henkilöistä ja näiden yhteystiedot. Hyväksyntä myönnetään Liikenne- ja viestintäviraston päätöksellä luettelossa mainituille henkilöille, jotka täyttävät hyväksynnän saamisen muut edellytykset.

9.5 Merkinantajan hyväksyntä on voimassa toistaiseksi. Merkinantajien määräaikaiskoulutuksesta ja pätevyuden arvioinneista säädetään lentopaikka-asetuksen liitteen III kohdassa ADR.OR.D.017 ja liitteen IV kohdassa ADR.OPS.D.080.

10 ILMOITTAMINEN LENTOTURVALLISUUTTA VAARANTAVISTA TAPAHTUMISTA JA VAURIOISTA

Maahuolinnan yhteydessä havaituista lentoturvallisuutta vaarantavista tapahtumista ja vaurioista on maahuolintapalvelun tarjoajan välittömästi ilmoitettava ilma-aluksen käyttäjälle ja lisäksi tehtävä EU:n poikkeama-asetuksen⁵ sekä ilmailuohjeen GEN T1-4 mukainen ilmoitus asianomaiselle ilmaliikennepalveluelimelle ja Liikenne- ja viestintävirastolle.

11 VAATIMUSTEN VASTAINEN TOIMINTA

Mikäli lentoaseman pitäjän tai ilma-aluksen käyttäjän tietoon tulee, että maahuolintapalvelun tarjoaja ei noudata vaatimuksia tai muuten toiminnallaan vaarantaa lentoturvallisuutta, sen on ilmoitettava asiasta Liikenne- ja viestintävirastolle ja ryhdyttävä samalla omalta osaltaan toimenpiteisiin asiantilan korjaamiseksi.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 376/2014, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, poikkeamien ilmoittamisesta, analysoinnista ja seurannasta siviili-ilmailun alalla, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 996/2010 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/42/EY, komission asetusten (EY) N:o 1321/2007 ja (EY) N:o 1330/2007 kumoamisesta (EUVL L 122, 24.4.2014, s. 18–43)

12 POIKKEUKSET

Liikenne- ja viestintävirasto voi hakemuksesta myöntää poikkeuksia tämän määräyksen vaatimuksista, jos voidaan katsoa, että poikkeukset ovat perusteltuja ja määräyksen tarkoitusta vastaava turvallisuustaso saavutetaan hakijan esittämällä tavalla.

13 SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET

Uuden maahuolintapalvelun tarjoajan on tehtävä ilmoitus toiminnastaan Liikenne- ja viestintävirastolle sekä noudatettava muita tämän määräyksen mukaisia vaatimuksia määräyksen voimaantulopäivästä alkaen. Tämän määräyksen voimaan tullessa jo toimivien maahuolintapalvelun tarjoajien on tehtävä ilmoitukset toiminnastaan sekä noudatettava muita tämän määräyksen mukaisia vaatimuksia 3.9.2024 alkaen.

Tämän määräyksen voimaan tullessa merkinantajan tehtävissä toimivilla henkilöillä katsotaan olevan oikeus tässä määräyksessä vaadittuun merkinantajan hyväksyntään, jos he ovat saaneet tehtävänsä Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän koulutuksen. Tätä varten maahuolintapalvelun tarjoajien on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle 3.9.2024 mennessä rekisteröintiä varten luettelo niistä merkinantajan koulutuksen saaneista henkilöistä, jotka parhaillaan ovat kyseisen organisaation palveluksessa, sekä näiden yhteystiedot hyväksyntäpäätöksen toimittamista varten.

Jarkko Saarimäki
pääjohtaja

Pietari Pentinsaari
ylivohtaja